

NÚM. 1145

BARCELONA 21 DE DESEMBRE DE 1900

ANY 22

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIODICH SATIRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARA AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 cèntims

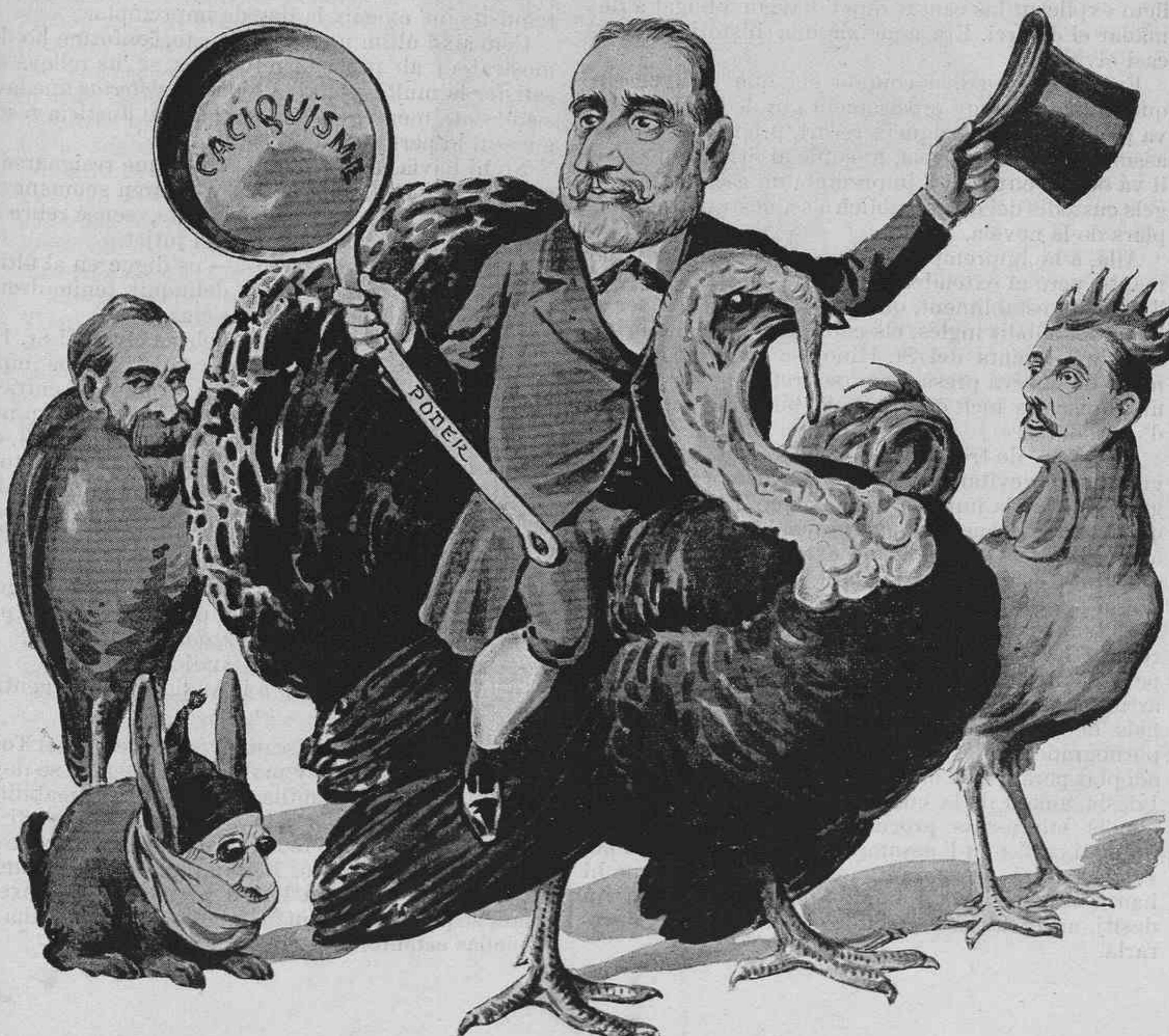
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Cuba, Puerto Rico y Extranger, 5

i UN NADAL MÉS!

—Y per ara encare tinc la paella pel mánech.

CRÓNICA

Asseguran que l' Sr. Hinojosa de un dia al altre dimitirà l' càrrec de Gobernador de la Província de Barcelona.

Crech que 'ls Pares de familia, quan se 'n vaja, li testimoniarán l' agrahiment que per ell senten, ab algún objecte d' art que li serveixi de record; un objecte d' art simbòlic, que lo mateix podrà ser una fulla de figuera esmaltada, que una figura ab molts rubins á la clivella, pera posàrsela, en forma d' agulla, á la corbata. En fí, qu' estich mes que segur que 'ls Pares de familia quedaran com uns homes, ab qui sempre, en tot y per tot, s' ha posat al seu servey.

Y de fixo que 'ls enemichs de l' associació beatifica no voldràn ser menos, may siga sino per demostrar que aixís com hi ha carinyos que matan, hi ha cástichs que donan vida. També aquests obsequiaràn al Sr. Hinojosa ab un altre regalo... com per exemple: un gran bombo; un bombo d' honor.

El Sr. Pey y Ordeix, capellà excomunicat y autor de la novelia *El divorcio de la Condesa* vé obligat á encabessar la suscripció que s' obri á tal objecte. Perque l' bombo que l' Sr. Hinojosa acaba de dar al seu llibre es colossal; es un bombo de aquells que no 's pagan ab diners.

Pochs son els barceloníns que no hajan sentit parlar quan menos de una manera vaga, de las aventuras amorosas de una condesa y un canonje, que avuy ja no es canonje sino bisbe; aventuras que alguns anys enrera alimentaren durant algún temps la crónica escandalosa de la ciutat; aventuras, en fí, que donaren pèu al marit ofés pera publicar un folleto explicant las causas que l' havían obligat á demandar el divorci. Era aqueixa una historia vella... casi olvidada.

En cambi eran ben contats els que sapiguassin que hi hagués avuy precisament qui dedicava la séva ploma á renovar aqueix recort, prenent el fet per assumptu de una novelia, fins que al Sr. Hinojosa se li vá ocorre enviar á l' imprempeta un escamot d' àngels custodis del ordre públich á seqüestrar els exemplars de la novelia.

Allá, á la imprempeta varen trobarlos nous y flamants; pero al extender la grapa per apoderarse'n, l' amo del establiment, que per lo que pogués ser s' havía fet súbdit anglés, els cubrí ab el pabelló britànic, y 'ls agents del Sr. Hinojosa van retirar las mans de la séva presa, com se retirau sempre de una brasa de foch ó de una olla bullenta, temerosos d' escaldarse.

Per espay de tres ó quatre días van montar la guardia per evitar que *El divorcio de la Condesa* pogués eixir de la imprempeta, fins que l' dilluns, evaquadas ja las consultas que probablement se faríau á las autoritats superiors, els exemplars siguieren seqüestrats, deixant que l' súbdit anglés acudi com ho tingui per convenient al govern de la reyna Victoria.

El bombo colossal, estrepitos quedava fet: el seu ressó s' ha sentit no per Barcelona solament sino per Espanya entera, y es de creure que algún soroll arribará fins al extranger; y ara, mentres els tribunals de justicia decideixen si la novelia es ó no es pornogràfica (que aquest es el pretext que s' ha adoptat pera donar una satisfacció al dignatari de la Iglesia, amant de la condesa divorciada), y en tant que 'ls interessats procuran que l' govern anglés prengui cartas en l' assumptu, la fortuna de la novelia s' anirà assegurant, porque desd' ara, no hi haurá ningú—devot ó impío—que no senti un viu desitj, una pruitja insaciable de llegirla, de devorarla.

Gracias al Sr. Hinojosa, la Condesa divorciada s' ha casat en segonas núpcias ab la curiositat del públich, benehint aqueixa unió l' Sr. Pey y Ordeix, que aquesta vegada encare ha exercit de capellà, á despit de l' excomunió que vá llansarli l' bisbe Mordades entre cap y coll.

Y vostés veurán com per cada lector que hauria tingut naturalment, després del bombo del Sr. Hinojosa, ne tindrà un miler ó més.

* * *

Sobre la mala costúm de seqüestrar llibres ab pretextos mes ó menos especiosos, recordo un fet de carácter personal que fins ara l' he tingut reservat, pero que avuy crech arribada l' hora de ferho públich.

Nostre amich, el graciós dibuixant Sr. Fradera, després de publicar un àlbum de caricaturas militars, va publicarne un altre de caricaturas eclesiàsticas ab lo títul de *Presbiterías*. Exposadas en els apardors laterals de la llibrería de 'n López, de gent detinguda á mirar aquellas fullas, cargolantse de riure, no 'n vulguin més. Semblava un mosqué y una epidemia de bon humor.

Quan vels'hi aquí que van comensar á entrar á la botiga certs tipos, que per l' aspecte semblavan agents dels Pares de familia, demanantnos que retiressim aquella exhibició. Naturalment, nosaltres ens hi negarem. Se presentà després algún agent de l' autoritat, formulant la mateixa pretensió; pero nosaltres li manifestarem que sense ordre expressa de l' autoritat, no lograría res.

L' ordre, al fí, va venir. La suscribia l' Sr. Hinojosa, qu' era també llavoras gobernador de l' *ínsula barcelonina*. En virtut d' ella se 'ns seqüestava l' edició del àlbum y se 'ns imposava una multa, suposant que havíam omés al publicarlo determinats requisits qu' exigeix la llei de imprempeta.

Com aixó últim no sigués exacte, conforme ho demostarem ab probas irrefutables, se 'ns rellevá de satisfer la multa; pero l' àlbum *Presbiterías* quedava seqüestat, mentres els Tribunals de Justicia resolguessin lo pertinent al cas.

No hi havia, donchs, més remey que resignarse y esperar, y aixís ho ferem. Y passaren senmanas y mesos... tres, sis, vuit, no sé quants, sense rebre ni una trista papeleta de citació del jutjat.

—Hem d' esbrinar la cosa—'ns digueren al últim —perque si es cert qu' hem delinquit, tenim dret á la pena, com afirman els krausistas.

Y tras... tras... tras: cap al govern civil. El Sr. Hinojosa, que ab l' olor ens devia coneixer, ens imposá una llarga espera á peu dret: tothom qu' entrava al seu despaig era convidat á sentarse; tothom menos nosaltres. Quan ens tocá l' torn de parlari, en pochs minuts estiguem llistos. D. Eduardo tocá un timbre, y 'ns entregá á las iras y á la mala educació de un dels seus oficials, encarregat de la secció de imprempeta, qual nom no recordo, pero sí qu' era un verdader cascarrabias.

Després de un altercat en que 'ns las hi tinguem molt tiessas, poguerem al últim tréureli del pap quin era l' *paradero* de las *Presbiterías*.

—Las té l' Sr. Fiscal de l' Audiencia.

—¿Ah, sí? Donchs cap á l' Audiencia falta gent.

* * *

Desempenyava la Fiscalía l' Sr. Becerro del Toro, persona devotíssima y molt afecta, segons se deya, als Srs. Pares de familia. Ens rebé ab amabilitat, que *lo cortés no quita á lo fullós*, y al exposarli las nostres pretensions feu veure que ni menos se recordava del assumptu. Pero un oficial que s' enterà de la nostra conversa li feu present que 'ls exemplars seqüestrats dormian cuberts de pols en una de aquellas estanterías.

SIC VOS NON VOBIS...

(Dibuix de P. ROIG)

Se 'n feu portar un: se l'mirá y 'ns digué ab certa dulsura:—¿Por qué ponen Vdes. en ridículo al clero?

Féremli present que avants del àlbum dels capellans se 'n havia publicat un de militars, els quals lluny d'enfadarse, 'l venian á comprar y reyan. Fins el general Weyler va entrar un dia á comprarne un. Per correspondre al bon humor del dibuixant, esperavam nosaltres que 'l bisbe hauria fet lo mateix que 'l general, honrantnos ab la séva visita. Pero per lo vist els capellans son més vidriosos que 'ls militars, ab tot y serho aquests tant en excés.

El Sr. Becerra 'ns digué:— Yo no considero que el àlbum sea penable, y por eso no lo pasé al Juzgado.

—Entonces—li diguerem—esperamos que nos serán devueltos los ejemplares.

—Sí, señores; pero con la condición que no han de exponerlos en los escaparates.

Varem quedar blaus al sentirlo. ¿Ab quín dret se 'ns priva d'exposar un' obra que 'l mateix Fiscal de l'Audiencia, reputa lícita? Llavoras varem compendre l'iniquitat del sequestro, y 'l deixar passar mesos y mesos sense pendre providencias. Els agents dels Pares de família no pogueren conseguir de nosaltres que retiressem l'exhibició de las caricaturas, y ho lograren mediante la complicitat de tot un senyor Fiscal de l'Audiencia. Per aixó tenia entretinguda la cosa. Ni ho entregava als

—Ja hi portat dotze galls, y al cap y al fi es molt fácil que no 'n menji.

Tribunals, ni 'ns avisava á nosaltres de que podíam passar á recullir lo qu' era nostre. ¿Quina justicia es aquesta? ¡Justicia fullosal!

Li feren present el nostre dret, y 'ns digué:

—Entones, si Vdes. se empeñan en exhibirlos, yo los entrego al Juzgado, y aunque nada les ocurra á Vdes. en definitiva, ello es que se pasarán dos ó tres años, antes no recaiga sentencia. Con que, vean ustedes lo que más les convenga.

Confesso que 'ns fou menester contenir tota la indignació y tot el fàstich que sentíam, davant de aquesta perversió del sentit jurídich, pera acceptar com acceptarem, pero *ab reservas mentals*, la devolució dels exemplars.

—Que no los expongan Vdes.!—ens deya 'l senyor Fiscal.

—No, señor: no los expondremos—responíam nosaltres.

—Cuidado, ¿eh? Y no olviden que rige el estado de sitio—afegía recalçant, com volguent dir: «Ab l'estat de siti farém lo que 'ns dongui la real gana.»

—Sí, sí... ya lo sabemos—contestarem.

Y al dia següent se 'ns retornavan els exemplars.

Pocas setmanas després s'aixecava l'estat de siti.

EL LEVANTAMENT D' AQUESTS DIAS

La gran partida del Mòch, dirí
gintse á Barcelona.

Y inmediata-
ment els aparadors
tornavan á aparei-
xer plens de dalt á
baix de *Presbiterias*.

Pero consti, en
honor de la nostra
paraula empenyada,
que no 'ls hi
havíam posat nosaltres: els hi ha-
via posat el mossó
de la llibrería.

Si l'Sr. Becerro
del Toro 'ns ha-
gués dit alguna co-
sa li hauríam res-
post: — *Similia si-
milibus curantur*,
Sr. Fiscal. Contra
'ls procediments
jesuítichs, procedi-
ments jesuítichs...
[y tiri pel cap que
vulgui!]

P. DEL O.

vaig demanart' ton retrato
y *naranjas* me vas dir.

Després vareig demanarte
si 't dexavas fé un petó
y 'm vas dà una bofetada
que 'm vá treure la ilusió.

Recorts tristes com aquests
si ma memoria no ment,
en el llibre de conquistas
jo ni duch apuntats, cent.

MIQUEL O

LA PRIMERA DE MADRIT

Quan va dirme que volia anar á consultar á una gitana per aixó de la rifa, vaig mirar de tréureli del cap.

—¿Tú ets un home seré, y creus ab aquestas xim-
plerías? —vaig dirli.

Pero á n' en Climent, quan se li fica una idea á la
barretina, es inútil anarli ab reflexions. Va comen-
sarme que una cosa es la serenitat y un' altra la
sort; que no seria la primera vegada que una gitana
ha endavinat números que han sortit premiats; qu'
en qüestions de rifas han passat moltes extranya-
sas, y... en fi, que tenia aquesta *corassonada* y no vo-
lia deixar de fer una prova, qu'en últim resultat tant
podia sortirli malament com bé.

Y se 'n va anar á trobar la gitana que li havian
recomenat.

La dona va escoltarse'l ab molta atenció, assegur-
rantli que per aquests assumptos d' endavinar nú-

RECORT

Vaig demanarte una cita,
no me la vas concedir;

CÓM S' HAN DE REBRE LAS FELICITACIONS

«Contra el vicio de pedir
hay la virtud de no dar.»

meros y fer trobar cosas perdudas no hi havia ningú com ella en tot el plà de Barcelona.

—Donchs, á veure si 'm serveixes d' amich.

—¿Quín joch vol que li fassi?—va preguntarli la gitana, agafant unes cartas y posantse á remenar ab la llestesa d' un prestidigitador.

—¿Que n' hi ha de moltes classes?

—De tres: el joch gros, el joch mitjà y l' joch petit. Segons el que fem, pot vosté treure una sort petita, una de mitjana ó una de grossa.

—¡Ah! En quant á aixó, tira al dret. Lo que jo voldría es la primera.

—Pues farém el joch gros. Es el més car, pero també es el que dóna millors resultats.

Y avans de comensar, en Climent va haver de donarli un duro. Era la costum de la endavinadora. No per desconfiansa ni per res,—deya ella—sino porque de vegadas hi havia parroquians que quan sabíen el secret, se'n anavan sense pagar y deyan que ja ho trobaríen si la profecía resultava certa.

Solventat aquest petit detall, que 'n podríam dir de régime interior, la gitana s' posá á traballar ab las cartas, repartintlas en piletas, tornantlas á barrejar, escapsantlas, extenentlas sobre la taula, remenantlas ab els ulls closos...

—¡Corri!—va exclamar de cop, ab ayre d' inspiració—apunti: vaig á dictarli 'ls números.

En Climent ni respirava. Tragué un paper, empunyá precipitadament el llapis y concentrá en els oídos tots els seus sentits.

La gitana va baixar la veu y comensá á dictar.

—Un tres.

—Tres—va repetir ell, apuntant la xifra.

—Un sis.

—Sis.

—Un hu, un altre hu y un altre sis.

—Trenta sis mil cent setze... ¿Es aixó?

—Aixó mateix—respongué la gitana ab l' accent de la més perfecta convicció:—procuri trobar aquest número, cómpril y tingui la seguretat de treure una sort de las grossas.

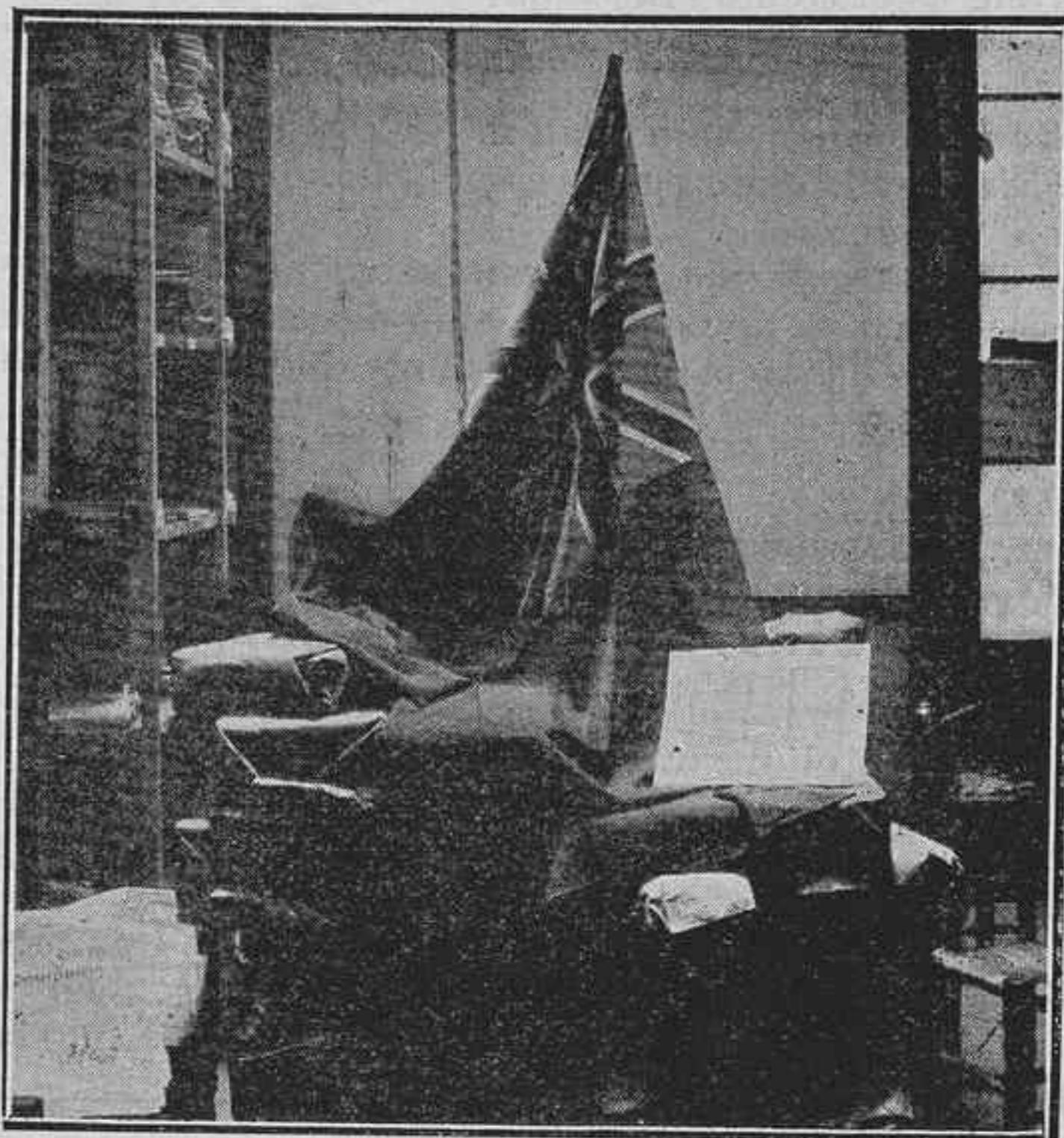
—La primera... ¡Tú m' has dit la primera!

L' OSTRERA

—No sé per qué hi ha tants senyors que 'm diuhen si vull portàrselas á casa!...

ACTUALITATS

A LA IMPRENTA DEL «COSMOPOLITA»

El pabelló anglés cubrint els exemplars embargats de la novel·la *El divorcio de la condesa*.

—¿Li he dit? Pues si li he dit, dit está. May he tornat la paraula endetrás.

—¡Donchs, abur! No convé perdre temps. Inmediatament á veure si trobo 'l bitllet... Y si de debò tinch la sort de treure....

—Ja 's recordará de mí.

—T' ho prometo.—

En Climent comensá á recorre carrers, aturantse al davant de totes les administracions de loterías.

Ab el paper de l' apuntació á la mà, per pór d' equivocarse, anava examinant els bitllets penjats á les vidrieras.

—Trenta sis mil cent setze—deya per lo baix, passant els ulls de l' un bitllet al altre:—trenta sis mil cent setze... Aquí no hi es.

Y corría á un' altra administració.

—Trenta sis mil cent setze... trenta sis mil cent setze... ¡Tampoch!

Y se 'n anava á un' altra.

—Trenta sis mil cent setze... trenta sis mil cent setze... ¡Ni aquí!..

En Climent ja sabía que lo més breu y expedit era entrar á la botiga y preguntar al administrador si tenia 'l número que buscava; pero no ho feya, per que ¿qui li assegurava que 'l fulano no maliciaría alguna cosa, y encare que, efectivament, tingués el número no li negaria, ab el propòsit de quedarse'l per ell?

—Pero ¿per qué ha de maliciar res?—va dirse, després d' un rato de meditació.—Y ademés, ¿qué sé jo si 'l número de la gitana en lloch de venir aquí s' ha quedat en un altre puesto?

Atormentat per aquests pensaments y convensut de que calia pendre una resolució qualsevolga, en Climent va abocarse de cap á la primera administració que li vingué al davant.

—Voldría ferli una pregunta. ¿Sabría dirme ahont podríà trobar el bitllet número trenta sis mil cent setze del sorteig de Nadal?

—En lloch—va respondreli el *lotero* ab molta cor-

tesia:—Ha de saber que l' número més alt d' aquest sorteig es el trenta cinc mil.

—¡Ah!—va fer en Climent, sortint al carrer completament consolat.

Tant consolat, que quan m' ho explicava, encare volia sostenir que la gitana segurament havia endavantat el número.

—Si l' trenta sis mil cent setze no ha sortit,—deya—la culpa no es d' ella, sinó del govern, que ha tingut l' ocurrencia de no fer més que trenta cinc mil bitllets.

A. MARCH.

CATÁSTROFES FERROCARRILERAS

Ja ho diu el ditxo: «No hi ha temps que no torni.» Avans, per emprendre un viatje en galera ó diligència, s' havia de fer testament: ara se n' ha de fer per viatjar en ferrocarril.

L' altre dia, descarrilament á Burdeos, ab una pila de morts y ferits, que feya fredat;ahir xoch á Córdoba, ab un *Odeón* de desgracias al mitj de la vía; avuy á Lugo, derrumbe d' un tren, acompañat de las corresponents víctimas; demá... De demá encare no se 'n sab res; pero es d' esperar que no passará l' dia sense la séva catàstrofe reglamentaria.

Las personas curiosas, aquelles que solen rondar pels voltants de la presó l' días que se sab que hi ha algú en capella, ara se 'n van á la porta de qualsevol estació de ferrocarril, y 's dedicen á mirar als viatgers que marxan.

—Pobrets! —diuhen entre dents, al véure'ls entrar á la sala d' espera, frescos y alegres, ab la maleta á la mà:—avuy tan contents y plens de vida, i y pensar que demá á aquestas horas la mitat ja correrán per la secció de *sinistros* dels diaris!...

Las companyías de seguro sobre la vida crech que ja ho diuhen als nous clients que avuy van á inscriures:

—Sí, senyors: nosaltres els apuntarem y 'ls assegurarém la existència; pero ab la condició que no han de posar per res els peus en cap vagó de carril.

—¿Y aixó? ¿Desde quán aquestas ordres?

—Desde que l' anar en ferrocarril es lo mateix que tenir la vida á l' encant.

Jo, la veritat, si fos gerent ó director d' alguna vía férrea, enrahonaría francament al públic.

A la porta de l' estació principal, en lloc del lletrero que ara sol haverhi: «Ferrocarril de tal á qual banda,» n' hi posaríà un que digués sense cumpliments:

«Ferrocarril—verbi gracia—de Barcelona á Zara-gossa y á Can Pistrlaus.»

Aixís la gent sabrà, al menos, á qué atenirse, y quan se presentés algú á l' Administració queixantse de que ha perdut un bras ó tot el joch de camas, se li podrà contestar, ab moltíssima rahó:

—Senyor meu, ja estava avisat. Perqué hi pujava. Si vol conservar eternament la integritat del seu cos, no 's mogui de casa ó viatji á peu.

Els que ara ho tenen bé, ab aquesta innovació macabra, son els suicidas de poca empenta, que volen matarse y 'ls falta valor per agafar una pistola.

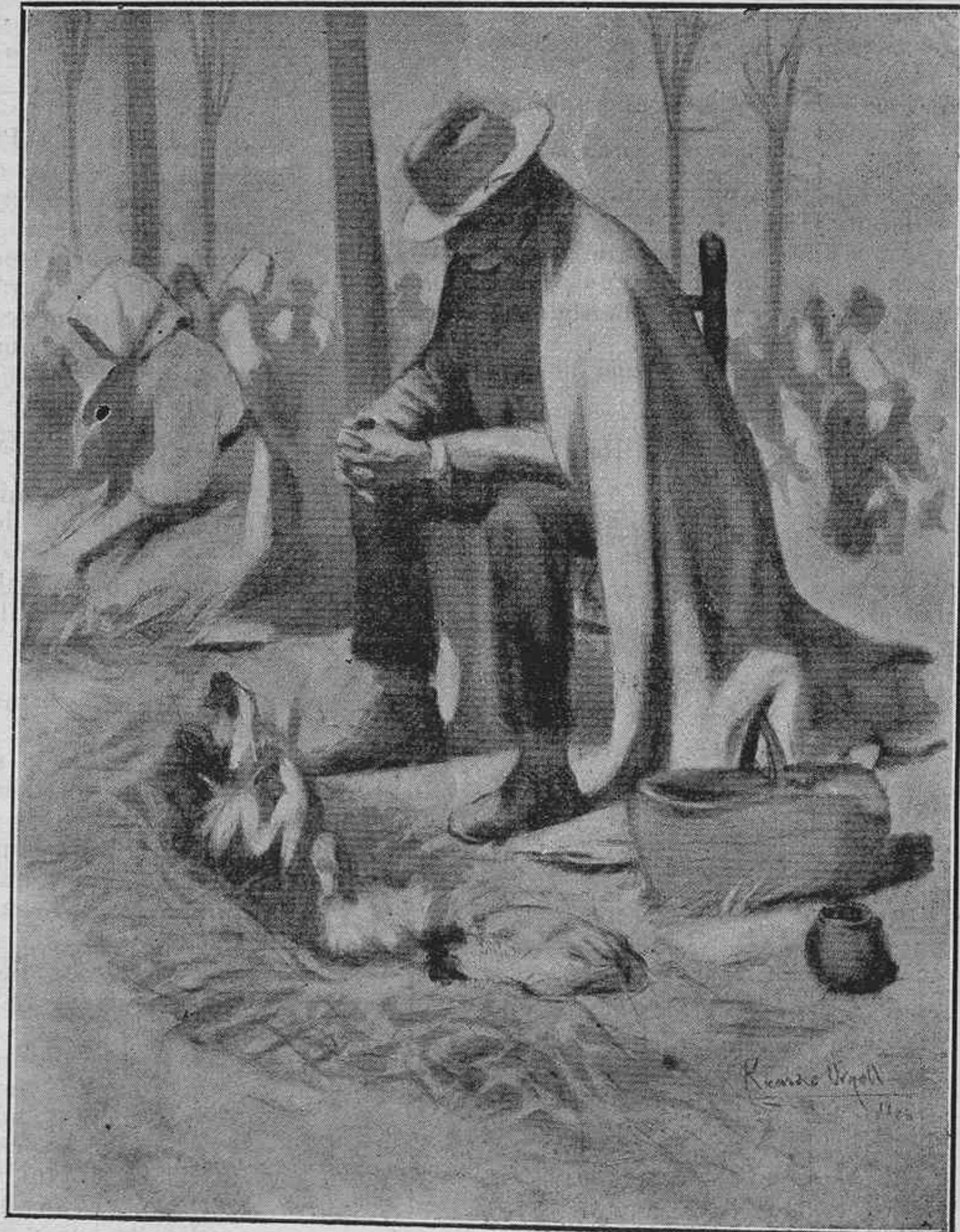
S' arriban senzillament á l' estació, demanan un bitlllet de tercera,—pera morir no hi ha necessitat de fer massa gasto—y l' tren ja 's cuya de tot lo demés.

M' han explicat que un galán desayrat que volia desferse de la vida, va enviar á la séva ingrata una esquela que deya aixís:

«¡Resa per mí! Quan rebis aquesta carta ja farà un' hora que hauré pujat al tren del litoral.»

Y en efecte, l' endemá, en un cementiri de la costa, enterravan al pobre enamorat, dividit en fraccions, com els bitllets de la rifa, en companyia de

L' ÚLTIM RECURS

(Dibuix de R. URGELL)
—No hi ha més; si no 'ls puch vendre, dich al Ajuntament que me 'ls compro per la colecció de bestias del Parch.

quatre ó cinc passatgers
càndits que viatjaven de
bona fé.

Lo que molta gent tem,
en vista del increment que
va prenen aquesta broma,
es que l' govern, enllepolit
y al objecte de reforsar els
ingressos, que diu qu' estan
molt débils, inventi una
nova contribució sobre las víctimas dels ferrocarrils.

¿Per qué nó? Hi ha tants impostos rars, que no
tindrà res de particular que n' hi hagués un més.

Y, lo que l' govern podría dir, si l' pùblic pro-
testava:

—Aném ¿després d' haver mort casi de franch,
encare s' queixan?... Ademés... s' ha de considerar
que aquesta es l' última contribució que pagan...

MATÍAS BONAFÉ

¡QUE LAS PASSIN FELISSAS!

QUAN ME SENTO FELÍS!

Quan cansats d' està á la vila
devallém al bosch umbrós
fugint de l' etern bullici
que á ciutat haver'hi sol.
y cercant la pau y calma
qu' en lo bosch, sols trobars pot,
aném ficantnos pel mitj
d' ls pins y abets, alts y forts,
trepitjant la fullaraca,
la brossa, 'ls rochs y 'l rostell,
y per entre la espessura
pas ens obrím poch á poch
caminant, y repenjantse
en lo méu bras lo teu cos:
Allavors, videta méva
Quant felís me sento jo!

Quan dessota d' aquell arbre
hont vam jurarnos amor
arribém, y l' seu brançatje
vert, ombrívol, ufanós,
fá de dossier amagantnos
de 'ls raigs argentats de l' sol,
oferintnos ab sa sombra
dolç descans pel nostre cós;
Quan contemplém en la soca
d' aquell arbre, l' nostres noms
enllassats per una fletxa
que fereix á un temps dos cors,
emblema de l' amor nostre
que 'ns varem prometre un jorn:
Allavors, videta méva
quant felís me sento jo!

Mes quan ja van amagantse
el últims destells de l' sol,
y com fantasmas s' aixecan
els tronchs de 'ls arbres de l' bosch;
Quan la nit es negra, fosca,
y 'ns trobém tots dos ben sols
caminant calmosos sempre
á la vila de retorn,
y guiant els nostres passos
de la lluna la claror;
Quan aném junts, confrontentse
nostres cossos en un sol,
dihente parauletas dolsas,
bellas cósas, tendres mots;
Quan enroscó los meus brassos
en lo teu tornejat coll
presonera volguent forte
de 'ls meus aspres fers grillóns,
y acostó al teu, lo meu rostre
buscant tos llabis de foch;

Quan se troban ab los meus
tremolosos d' emoció,
y s' ajuntan, febroenchs,
esbategant nostres cors,
repercutint entre 'ls árboles
la remor d' un fort petó
rica font de grata ditxa
que inunda tot lo meu cor:
Allavors, me sembla un
[somni:
¡que deliro!... ¡que sé jo!
Allavors, videta meva
soch el més felís del mon!

FAUST CASALS BOVÉ

LLIBRES

MAS ALLÁ DEL MISTERIO (SIN DOGMA) por SIEN-KIEWICZ.— Traducció espanyola de Camilo Bargiela.— Aquesta novel·la es la primera obra que dona á la estampa l' famós autor del popular *Quo vadis?*. Producció de assumpcio conmovedor y de una fonda psicología, escrita en un estil senzill y clar, revela l' gran talent del distingit escriptor polonés, quals obras han adquirit fama universal traduintse á tots els idiomas del mon.

MATERIALES Y DOCUMENTOS DE ARTE ESPAÑOL publicados por M. F. C., bajo la dirección artística de MIRA LEROY.— Els quaderns 4, 5 y 6 de aquesta notable col·lecció de detalls artístichs relacionats ab l' art decoratiu, son realment hermosos, estant pulcrament ilustradas algunes de las láminas que contenen. La casa Parera mereix un calorós aplauso per haverse emprés y per realisar ab tan primor un' obra de divulgació artística de notoria utilitat, posantla al alcans fins de las fortunas més modestas.

ALTRES LLIBRES REBUTS:

Lladres.— Quadro dramàtic en un acte y en prosa, original de Ignasi Iglesias: fou representat per primera vegada al Teatro Principal, la nit del 18 de octubre de 1899.

*** *Cartilla popular para la profilaxis de la tuberculosis*, per don Ignasi de Llorens, recompensada ab l' accésit al Premi Robert en el primer concurs públic de la Academia del Cos mèdic municipal de Barcelona. La cartilla conté un gran número de preceptes que tothom hauria de coneixer pera evitar la propagació de la terrible enfermetat. Al costat del text en castellà, s' hi lleixa la traducció catalana.

RATA SABIA

¡LA GROSSA!LEMA: *Ilusións.*

SONET

A mils cops m' he trobat que la esperansa
m' ha fet forjá ilusións á la mullera;
pero aquest any en treure la primera
del sorteig de Nadal, no hi tinch confiansa.
¡Será potser, perque sé que no 's cansa
la sórt d' anar del rich sempre al darrera?...
¡Ca, ca, no será aixó! d' igual manera
al pobre com al rich la sórt alcansa.
Si la tragués! me feya fé una torre
ab un jardí ben gran que dés enveja;
un cotxe ben luxós... pro, ho deixo corre.
perque veig que 'l meu cap ja desvarieja.
Com pot ser treure jo á la loteria,
si no tinch ni mitj ral ¡Ave María!

ANTÓN DEL SINGLOT

PRINCIPAL

L' *Orfeó català* vá repetir al *Principal* la major part del concert que 'l dia 8 havia donat á Novetats.

El teatro estava plé á vessar y la ovació tributada al *Orfeó* sigüé com las que alcansa sempre aquesta societat: ruidosa y entusiasta.

LICEO

Ab la representació del *Amleto* vá experimentar el públic una sorpresa agradabilíssima: la de sentir per primera vegada al barítono San Marco, que debutá á *palo sech*, sense bombo, demostrant desde bon principi ser un dels primers cantants de la séva tessitura entre 'ls que avuy trepitjan l' escena lírica.

¡Quína veu mes fresca y ben timbrada! ¡Y quína extensió! ¡Y quína facilitat en emétre! Posseheix ademés molt bona escola, y com actor no deixa res que desitjar.

Te finalment, la sort envejable de ser molt jove... de manera que li queda temps, molt temps pera fer que 's parli d' ell.

La figura del neurasténich príncep de Dinamarca s' adapta perfectament al seu tipo: y com ademés la comprehen molt bé y aplica á la séva bona interpretació totes las facultats que son espcionals, no hi ha que dir si 'l públic l' aplaudiría. Vá serho en distintas ocasions, pero principalment en el brindis del segon acte, ab el qual arrebatá materialment á la concurrencia, vejentse obligat á repetirlo.

Un *Amleto* ab un Hamlet notable ja es molt; pero hi hagüé alguna cosa mes en el del Liceo. La senyora Pacini exhorná la part de Ofelia ab els primors de sa veu dúctil y afiadíssima. Si presenta y mou la poética figura ab certa fredor, es menester confessar que canta sa *particella* com un rossinyol.

La senyora Parsi y 'l senyor Rossi, en sos papers de reys consorts varen traballar ab notable esmero.

Y com la orquesta, baix la batuta del mestre Goula, fill, vá brodar materialment la partitura, el conjunt vá resultar un éxito de aquells que deixan plenament satisfet al públic.

**

En cambi *La Walkyria*, á pesar de la notable direcció de 'n Mascheroni surt un xich desigual. Cert que 'l Deu Votan (senyor Gnacarini) estava afónich, y es massa directa la séva intervenció en tota l' obra per que aquesta pogués deixar de ressentir-se de semblant inconveni.

Figúrinse si fins Deu se posa ronch com poden anar bé las cosas del mon de las *Walkyrias*.

Precisa, donchs, aplassar tot judici, fins y á tant que tots els que intervenen en la representació estiguin en el plé domini de las sévas facultats.

NOVEDATS

El melodrama *Beaujolais*, arreglat á la escena espa-

nyola pel jove actor Carlos Delhom es una mica de tarifa vella. Té, no obstant algunas escenas molt teatrals y d' efecte segur. ¡Llástima també qu' en lloch de acabar ab tanta ternura, no termini ab l' eliminació del traïdor, qu' en produccions de aquest gènero es casi de rigor que l' escabetxin!

Sense aquest desenllás el bon xaró no se 'n vá pas gaire content al llit.

**

La serpentina Mlle. Bob-Walter, es digna de ser vista en las diversas dansas qu' executa, totas de un efecte seductor, gracias á la vivesa y brillantes dels tons que la matisan, rebent reflexos lluminosos per tot arreu, inclús per sota, gracias á una enginyosa combinació de miralls.

Pero de totes las dansas, la mes atractiva es la de las flamas, qu' es l' última qu' executa, constituhint per la séva novetat, el gran *clou* del espectacle.

TÍVOLI—CIRCO EQÜESTRE

Ja tenim als boers en campanya contra 'ls inglesos, en la mateixa Barcelona.

La guerra del Transvaal es una animada pantomima original de Mr. Fayet, que permet als artistas de la companyía, lluir la séva habilitat y lleugeresa, atravessant un gran rech d' aigua natural obert al mitj de la pista, y que ofereix cap al final la presencia del venerable Krüger.

En la impossibilitat de saber encare avuy si la victoria definitiva será dels boers ó dels inglesos, se pot ben assegurar que de moment qui guanyará la campanya será l' empresa del Circo-eqüestre, puig la pantomima en qüestió ha de proporcionarli magníficas entradas.

N. N. N.

PER FESTAS

Bonas festas de Nadal
per la gent que te pa á taula;
ipel pobre nen del porter
quínas festas mes amargas!

Son pare no cobrará
mes que mitjas senmanadas;
sa mare fa temps que jau
y ell es qui guarda la escala,
en 'quests días sofrint
tots els suplicis de Tántal
puig veu com á cada instant
entran joguinas y pastas
y presents d' any nou y Reys
pera els nens de las estadas.

Ell tan sols te per jugar
dos ó tres cosas llansadas,
uns soldats de plom romputs,
balas y un fusell de canya,
únichs jochs de xich y gran
pels fills de gent proletaria.

Per ell *no caga el tió*,
per ell l' any nou no te dádivas
y en sa espardenyeta els Reys
sols hi posan fret y gana.

Quan vé el vespre y vá á dormir
el desvetllan las ríalles
que fan del pessebre entorn
els nens de las otras casas.

Y el pobre nen que ab els crits
de tanta alegra gatzara
hi sent barrejá els gemechs
de sa mareta malalta,
notant ab la vaguetat
ab que tot ho veu la infancia
el viu contrast que ofereix
sa miseria y sa desgracia
entre tanta ditxa y sort,
li apunta als ulls una llàgrima
y sent qu' en son cor de nen
hi eauhen llevors de ràbia!

JEPH DE JESPUS.

VIRÁM DE CONFIANSA

(Dibuix de V. BUIL)

—Sí, senyora, es un gall vacunat, visurat y benefit pel vicari del poble.

Han surgit alguns duptes entre 'ls representants de alguns periódichs ilustrats respecte al verdader alcans de la pornograffía. Creuhem, y ab rahó, que 'l Sr. Hinojosa hauria de precisar el punt ahont termina lo lícit y ahont comensa lo pornográfic, per que d' altra manera caminan á las palpentas, exposantse á rómpre's la crisma quan menos s' ho pensin.

Al lloch del Sr. Hinojosa, jo faria una cosa.

Someteria l' assumpto á la decisió de un concili de polissons, funcionaris tots ells molt perits en la materia. Y á fí de donar al acte la solemnitat deguda, 'l faria presidir per l' inspector Peláez, ab mitra, bácul, mitjas moradas y sabatas ab civella. En una paraula: per l' inspector Peláez vestit de pontifical.

La Garsa dedicava l' altre dia un bombo colossal á n' en García Alix per las sévas reformas de l' ensenyansa.

Y no 's pot dir, no, que respirés per la ferida, per quant el ministre de Instrucció pública de ferida no n' ha causat cap als homes de *La Garsa*, si no tot lo contrari.

Be 's veya prou, cap al final del article, ab els elogis que dedicava al Sr. García Alix per haver nombrat director de l' Escola de Arquitectura de Barcelona al Sr. Doménech y Montaner.

No estarà de més recordar á *La Garsa* aquella advertencia que dirigía una mare á un seu fill excessivament llaminer, quan li deya:

—Els noys ben educats, davant del públich, no 's llepan els bigotis.

Hi ha qui aboga per la supressió de la banda mu-

ENTRE REGIDORS

—Ja ho veu, alló de 'n Golfín tot plegat va sé una broma.
—¿Sab qué hem de fer? Comprá un gall, y enviarli...

—¿El gall?
—¡No! La ploma.

municipal: hi ha, en cambi, qui la defensa á capa y espasa.

Nosaltres ni la defensarém, ni la deprimirém, limitantnos á fer constar un dato. La banda municipal, entre 'ls concerts de alguns días festius al Passeig de Gracia y 'ls actes públichs en que pren part, vindrà á tocar unas xeixanta cinch vegadas l' any, á tot estirar.

Ara bé: com siga que la seva subsistencia implica un gasto de 65,000 pessetas anuals, resulta que cada vegada que toca, li costa á la ciutat un miler de pesetonas.

Y ara diguin vostés mateixos si 'ls concerts de la banda municipal son cars ó son baratos.

Alguns representants de l' associació de pintors decoradors de Barcelona vá visitar días enrera al Arcalde demanantli que á un dels carrers de nova apertura se li posés el nom de 'n Soler y Rovirosa.

Y ara que vajin diuent alló de:—¿Quins son els téus enemicchs? Els del téu ofici.

A n' en Soler y Rovirosa no té aplicació aqueixa dita. Apart de ser un artista de un mérit extraordinari, com á home era apreciat de tothom, y lo qu' es d' enemicchs no 'n coneixía, ni n' havia tingut may.

¡Que 'n som de felissons desde que las autoritats vetllan ab tan zel per la moralitat pública, y no permeten que determinats establiments permaneixin oberts á certas horas de la nit!...

Perque avuy á Barcelona reyna una seguretat tal com may s' havia vist.

Aixís, á un diputat á Corts li escamotejan la cartera en la plataforma del tranvía. Ell que sí, acut als del ordre públich pera recobrarla; pero se li presenta un fulano á casa séva, diuentli:—¡Qui 'l fá anar á la policía per aquestas cosas!... Aquesta vegada la cartera no se li pot tornar, perque deu minuts després de haverla vosté *perduda*, ja era esqueixada y á la necessaria, naturalment, després d' extreure'n els bitllets de Banch que hi havia dintre. Pero si un' altra vegada li torna á succehir una cosa per l' istil, aquí té la meva targeta: avisí'm y se li tornará.

* * *

Aixís també, en mitj del dia, y en plé Passeig de Colón, á no molta distancia de la Capitanía general, dos tipos, ganivet en mà, demanaren els quartos á la simpática cantant del Liceo Sra. Ehrenstein, que 's passejava prenent el sol, en companyia de una miss que té al seu servey.

Per fortuna la miss vá adoptar un' actitud resolta y la *Walkyria* vá donar un crit dels seus, á lo qual se vá deure que aquell parell de nibelungos giressin grupa... y ¡camas ajudeume!

Pero, de totes maneras, aquests dos fets y alguns altres que podríam afegirn'hi, demostran que la seguretat á Barcelona es avuy immensa, perfectíssima... y tot lo demés que diu la Doctrina cristiana.

Ara ja no falta sino que 'l *Brusi* cremi unes quantas lliuras d' encens en honor del digne successor del Sr. Dorda.

Llegeixo:

«Ahora se trata de criar el gusano de seda en Madrid, á fin de utilizar este suelo, que no sirve para la agricultura. Dícese que se presta al cultivo de la morera el terreno de las inmediaciones de la capital.»

Per la meva part permétise'm dir que ho dupto molt. Tant las moreras com els cuchs requereixen un clima una mica càlit.

Pero encare que no s' hi puguen criar els cuchs de seda, no s' han de apurar, mentre hi vaja bé, com

EL DIA DE LA RIFA

Esperant els primers parts:

—Ara, ara vé, caballés!

fins ara, la cría de sangoneras del Estat, mil vegadas més productiva que la dels cuchs de seda.

El director general de Agricultura ha girat una visita al Ampurdá per enterarse del estat en que s' troben alguns punts de aquella comarca, Castelló de Ampurias entre altres, invadits per la llagosta.

El director general y 'ls seus accompanyants van anar á donar fondo al restaurant de Rosas... y de llagosta ab arrós y de llagosta ab such se 'n varen fer un gran panxó.

De retorn á Madrid, podrà dirli al ministre del ram:

—Vaya, que la langosta del Ampurdán nada tiene de común con la de la Mancha y la de Extremadura: la del Ampurdán es muy sabrosa.

Y, naturalment, en lloch de pendre providencias

per extingirla, será capás de proposar que 's dictin ordres per fomentarla.

Al Sr. Luanco, sabi catedràtic de Química y rector qu' era de la Universitat de Barcelona, 'l govern va jubilarlo per haver complert los 70 anys d' edat, á pesar de trobarse en plena forsa física y intelectual pera continuar desempenyant els dos càrrechs qu' exerceix.

Y ara que 'l té fora d' exercici, 'l mateix govern acaba de concedirli la gran creu de Isabel la Catòlica, lliure de gastos.

Sembla talment que 'l govern li digui:—Ara que t' hi matat, et poso una creu á sobre y t' entero per amor de Deu.

Es probable que 'l Sr. Luanco respongui:—Gracias: encare soch viu.

Es verdaderament notable l' Exposició de pinturas que la *Societat artística literaria de Catalunya* ha instalat al Saló Parés. No hi figuren sino deu autors, ab més de un centenar d' obras. Son els següents: Brull, Galwey, Graner, Malagrida, Méndez Vigo, Tamburini, Tolosa, Urgell pare y fill y Vilallonga. La majoria de las obras estan pintadas á tota conciencia, revelant la poderosa empenta dels individuos de la nova associació.

Va morir la senmana passada l' intelligent graba-

Després de veure les llistas:

—No m' atraparán mai més!

dor Joan Casals, un dels primers que van exercir á Barcelona aquesta important indústria artística. Era en sos treballs pulcre y conciensut, y molt estimat dels artistas.

Per sas condicions de caràcter se feya apreciar de tothom. Franch, jovial, xistós y ab una bondat de cor que no 's desmentia may, la seva mort ha sigut vivament sentida, per tots quants havíen tingut la ditxa de tractarlo.

Causa alegada per la *Catalana* per introduhir un considerable augment en el consum del gas: la carestia dels carbons.

Donchs bé: una revista inglesa dona compte de la compra feta per aquella societat de 270 mil toneladas de carbó de gas, que deurá servírseli en tres anys, á 16 pessetas 20 céntims la tonelada: es á dir á un preu molt inferior al que regia mesos enrera quan la *Catalana* no s' havia recordat encare d' aumentar els preus.

Era de creure que la *Catalana* davant de un dato que la deixa en la situació trista y desairada de aquell que falta á la veritat, hauria donat explicacions al públic consumidor. Pero fins ara no ha dit

TORNANT DE LA FIRA

—Tot un poble á las mevas mans!... En aquest moment me sento cacique.

FILOSOFIAS DE NADAL

—¿Veus? A tú 't matarán, per menjar, dintre de dos ó tres días; jo, per no menjar, me moriré dintre de dos ó tres senmanas.

aquesta boca es meva. Y continua cobrant l' augment á totas llums injustificat.

**
Per aquest concepte; per la mala qualitat del fluit; per la poca confiansa que inspiran á tothom els contadors manipulats per las companyías; pel cobro de una cantitat mensual que imposan á cada consumidor á pretext de la conservació de dits contadors, y finalment per ser l' augment de preu el resultat de una confabulació general de totes las companyías de gas y electricitat, seria necessari que l' autoritat municipal prengués cartas en l' assumptu de una manera resolta y enèrgica, mirant pels interessos lessionats dels barcelonins.

Sr. Coll y Pujol: mans á l' obra.

Si así lo hiciereis, Dios os lo premie, ó sino os lo demande.

En qüestions de aquesta naturalesa es en las que se posan de relleu las condicions de un bon arcalde.

Un desafío curiós que ha tingut lloch á Fransa.

Arriban els rivals al camp de l' honor; reben cada hu una espasa, y—¡Alsa, noys! qui pugui punxar que punxi.

Ja n' hi ha un ab una ferida al bras y se suspén la lluyta.

Els metjes han de dictaminar si déu ó no continuar el desafío. Y com sol succehir casi sempre que dos individuos de una mateixa professió han de dictaminar sobre un punt determinat, l' un estava en que podia seguir y l' altre que no, de cap manera.

Tots dos galenos tenían un génit com una pólvora, y comensan á dirigirse paraulas insultants: de

las paraulas passan á las amenassas; de las amenassas als cops de puny. Ja s' agarbonan com dos gossos de presa...

Y en aquest moment, els dos antagonistas qu' estaven esperant la séva decisió, s' uneixen tots dos pera descompartirlos. Y está clar: després de haver-ho conseguit, van donar-se las mans y varen fer les paus.

Es de creure que duelistas, testimonis y metges aniríen després tots junts al restaurant á celebrarho.

Un embrutador de quartillas, ab pretensions de autor dramàtic, deya un dia als seus amichs:

—Estich escribint un drama en cinch actes, esparrant.

—Y que 'n tens molt de fet?—van preguntarli.

—Quatre actes. Al arribar aquí m' hi atascat. No sé encare com fer morir al protagonista.

Proposició de un amich mala llengua:

—¿Vols una manera original de matarlo?

—Sí: ¿quína?

—Li llegeixes els quatre actes primers y se 't morrà de fastich.

SOLUCIÓNS

A LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA 1.ª —*Constan-ti-no-pla.*
- 2.ª ID. 2.ª —*Marg-a-ri-da.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*Ramón—Norma.*
- 4.ª TRENCAS-CLOSCAS.—*Sota, Caball y Rey.*
- 5.ª ROMBO.—*S*

P I T
P I N O S
S I N D R I A
T O R O S
S I S
A

- 6.ª CONVERSA.—*Esquella.*

- 7.ª GEROGLÍFICH.—*Per masnouhins al Masnou.*

XARADAS

I

EL MEU TALÓ

LOTERÍA NACIONAL

D. J. Staramsa interesa cinco pesetas en el billete

N.º 33,170

del sorteo que se celebrará en Madrid el dia 22 de Diciembre de 1900.

Barcelona 6 Diciembre de 1900

*El depositario:
J. R. Malasort*

Aquest es el meu taló
(y no pas de cap botina)
quin número te de ser
d' aquí poch la meva ditxa
si per cás treu la primera
ó la segona... ó la quinta.

No falta qui s' ha atrevit
sis preguntarme ab malicia
qu' es lo que faría jo
si acás la grossa 'm sortia;
mes jo opino que tals cosas
á ningú tenen de dirse.

Lo que puch assegurar
y ho dich aquí entre *familia*
que no *quart-dos-cinch-sis* mes...
fins que se m' acabarián.

PELS CORREDORS DEL NOSTRE PALAU DE JUSTICIA

—Després no diguin qu' en aquest país la justicia no va á *las fosques...*

¿A QUÍ LI FALTA UN SACÀ-TAPOS?

Y
UNA BONA PURGA

ó
PER NADAL CADA OVELLA Á SON CORRAL

Es un aforisme popular que tanca una gran *sabiesa*: La eterna bacanal del dia de Nadal deu ésser essencialment íntima. Per haver de fer excessos de menjar y beure ab accompanyament de xistes discutibles; per tenir que ficar els dits al plat y 'ls peus á la galleda, com succeeix molt sovint, val mes quedarse al propi corral que anar á la fonda á fé 'l pobre, ó á casa d' un amich á fer papers ridículs, ó á casa d' un parent á enmaranyar la pau de la familia.

En això s'funda don Sever, un pobre senyor mes bon home que 'n Tolstoi y mes tradicionalista que 'n Prim, al no permetre que en aquesta diada s' inviti á dinar, ni á postres sisquera, al promés de la noya, ab tot y viure en el mateix replà, ab tot y estar ja en dansa las amonestacions á Sant Cugat y ab tot y haverli el pobre xicot enviat la décima qu' en lletra traswaliana dedicava á sos *proximos futuros papás*, aixís, sense *políticos* ni res.

Igual, donchs, fá ab els de casa séva: no vol que surtin en tot el dia; després d' haver anat á missa de bon matí, á cap ovella li es dable donar escusas pera esca-

parse del corral de don Sever. Prou ho diu ell:—Avuy no pensé en passejar, ni en bandas municipals, ni en res; que prou feyna tenim á veure com se rosseja 'l gall d'indi. A la una 'ls macarrons y ja 'm sembla que te'nim feyna tallada fins á entrada de fosch; després una partideta de *mona* y á dormir. ¿No vos sembla, noys, que val mes arreglarho aixís que no menjar depressa y corrents total per anar á veure Els Pastorets ó El Recristo de la Policia?—Ningú respón y ell afegeix.—Donchs, aprobado.

Y, com si ho vejessim, s' atiparán tots com uns desgnats, voldrán menjar molt y de tot; farán deu mil barrejas ab vins espumosos y sense espumar (ó d' ámbar) y es molt probable que al destapar una ampolla 's trobin que 'l tap no vol sortir de cap manera; potser hagin perdut el saca-tapos y la noya, aproveitant aquesta excellent oca sió voldrá anar á casa 'l promés perque li deixi. Pero son pare, com si ho sentíssim, exclamará:—¿Qué anavas á fer desgraciada? Aquí t' dich! Per Nadal... ja ho sabs.

Y la nena, sofocada, 's menjará... la partida; y mentrestant l' ampolla quedará sense destapar. (Cosa que no 'ls succehiría si sapiguessin que 'ls taps de suro surten fàcilment posanhi al voltant una gota d' oli y acostant l' ampolla un xich al foch.)

Y don Sever fará y dormirá la *mona*; y l' endemá, al llevarse, fruirá la delicia de menjarse la carndolla de Nadal rescalada, que per ell vé á ser una especie de goig suprém comparable solzament al que sent la sèva filla quan somfa tots aquells *mals-de-cap* que li han de venir.

De resultas d' aquests excesos, inmediatament s' haurán de purgar y com que ningú d' aquella casa es capás de pendre's una toma de Rubinat, ni de sal de Madrit, ni tan sols de magnesia *fermassent*, tenim pensat que, si 'ns ho preguntan, els aconsellarém un purgant molt eficás y de bon pendre (per fóra) que consisteix en aplicarse al ventre unes quantas fullas bullidas de tabaco ben fort.

Y vels'ho aquí. (Per molts anys, y que las logrin felissas.)

Algun pobre també 'n tota y no pas ab *perrars chicas*, puig, *re-prima-dos cinch-sexta* una cantitat molt digna; me daría una vidassa que de tall y viandas finas me 'n *sis-segon-quart-cinch-sis* cada nit... y cada dia

Al àngel de la Fortuna li compraría un *tres-quinta*

y li faría llum, hasta qu' ell mateix s' acabaría.

Mes si acás no arribo á treure y la sort me fa la *grilla*, y veig verdaderament que una rifada es tal rifa, no vingau pas *sis* buscarme may mes, vehins y vehinas, amichs, cafeters, tabernas, adroguers y barberías

per si vull *hu-dos-tres-quarta* á n' aquesta Loteria, que alguna paraula lletja potsé us proporcionaria.

Tinch fet ja lo pensament; si aixís que arribin las llistas dels *premios mayores* jo no soch á primera fila, prometo, y juro cumplirlo que 'l qu' es á la Loteria jo no hi jugaré pas mes... (fins que un altre duro tinga!)

J. STARAMSA

ANAGRAMA

En Total aquesta nit, tingué un total divertit; puig digué que ha disfruat, sent cego y mut son estat.

E. ZOLA Y B.

GEROGLÍFICH

X . .
L A L A
 $\frac{1}{2}$ aa
MET GARIBALDI

Antoni López, editor, Rambla del Mitz, 20.

Estampa de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, núm. 8.

A horas d' ara ja está pensant ab els regalos que li farán.

ANTONI LOPEZ, EDITOR, RAMBLA DEL MITJ, NÚMERO 20, LLIBRERÍA ESPANYOLA, BARCELONA. CORREU: APARTAT NÚMERO 2

Acaba de salir — Obra nueva

Colección Diamante (Edición López)
Tomo 75

LA SEÑORITA TORMENTA

POR XAVIER DE MONTEPÍN

Un tomo en 8.º menor de unas 200 páginas, Ptas. 0'50.

4 de Janer de 1901

NUMERO EXTRAORDINARI
DE

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

destinat á conmemorar l' acabament del sige XIX

48 planas contenint innumerables dibuixos, en negre y alguns en colors, recordant els principals aconteixements ocorreguts en la ciutat condal durant el sige qu' està acabantse.

Retratos de cataláns ilustres.—Vistas de Barcelona en diferents épocas.—Episodis memorables.—Planos.—Reproducció de grabats antichs.—Traballs literaris é històrichs alusius al aconteixement que commemora el número.

Valdrá DOS RALS

Sortirá 'l dia 4 de Janer de 1901

Obra nueva

LA TENEBROSA
POR
JORGE OHNET

Un tomo en 8.º, Ptas. 3'50.

DIETARIOS
para 1901

Desde 1 á 4 pesetas.

J. M.ª BARTRINA

Algo

ILUSTRADO

POR
J. Ll. Pellicer
—
3 pessetas

ALMANACH

DE
La Campana
DE GRACIA
pera 1901

Preu: 2 ralets.

Tapas ab planxas dauradas
per enquadrinar

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

Preu: Ptas. 1'50.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá a volta de correu, franca de ports. No responém d' extravios, no remetent ademés un ral per certificat. Als corresponents de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

¡SI TREGUESSIM LA GROSSA!...

—Jo no pintava més.

—Jo tancava 'ls Quatre Gats.

—Jo... ¡ya vichilaria el moro Muza!

—Jo me 'n anava à portar el carbó en carretel-la.

—Jo... ¡llavors sí que diria: *Uva!*

—Jo no llimiava à menos de duro 'l parell.

—Jo baixava immediatament del pescante y 'm ficava à dintre.

—Jo plegava desseguida l' establiment.

—Lo qu' es jo... ja l' he treta.